

Pastevní odchov klisniček plemene ČMB pro podporu udržitelnosti genového zdroje v rámci odchoven

Koně jsou chováni a odchováni buď stájově nebo pastevně. Pastevní chov a odchov závisí na délce vegetačního období. V klimaticky mírném pásmu jsou koně chováni a odchováni pastevně pouze 5 až 6 měsíců v roce. Ve zbývající části roku jsou chováni stájově.

Kůň je svým původem stepní lichokopytník, pro kterého je dostatek pohybu a volnosti životní nutnosti. Z tohoto důvodu je dlouhodobý pobyt koně na pastvě a poměrně velká rozloha pastviny tím nejvhodnějším a nejfyziologičtějším prostředím pro jeho vývoj.

Pohybem sílí kostra, vazy, šlachy, klouby a svalstvo. U všech koní pastevně odchovaných se vytváří správný pohybový stereotyp, který podmiňuje pozdější vlastní výkonnost. Pobyt na pastvě, zejména dlouhodobý a za každého počasí zvyšuje odolnost koní a zesiluje jejich imunitní systém. Pohyb hříbat na pastvě je zvláště důležitý pro získání pevné konstituce posílení neurohumorálního systému, zvýšení odolnosti kůže a její tepelně regulační funkce a zintenzivnění látkové výměny jako takové. Možnost volného pohybu na pastvině je nejvýznamnějším kladným vnějším ovlivněním funkční činnosti organismu zvířete, kterou žádný jiný pohyb plně nenahradí

Pastevní porost je nejpřirozenějším zdrojem výživy koní. Jeho pozitivní účinek se projeví zejména tehdy, má-li vyrovnaný poměr živin a botanické složení odpovídající požadavkům koní na zastoupení minerálních látek, vitamínů a preferovaných rostlin. Neméně důležitým činitelem je půdní podklad s příznivým pH, s vyváženou půdní bilancí živin a minerálů, zajištěnou přirozenou vodní bilancí s dostatečným množstvím srážek. Nejvhodnější složení pastevního porostu je 70-80 % trav, 20-25% motýlokvětých rostlin, 5% aromatických bylin.

Pastevní odchov má značný význam i z ekonomického hlediska, protože využitím pastevních ploch a zelené píce se celkově snižují náklady na odchov.

Aby mohl pastevní odchov plnit všechny zde uvedené funkce, musí být správně zvoleno stanoviště kam umístit pastevní objekty a zařízení a jak je vybudovat.

Pastvina má pro koně význam nutriční a prostorový. V chovech koní speciálních plemen je minimální potřeba plochy na 1 koně v hřebčínech 1 ha. Ostatní plemena nemívají k dispozici tak velké plochy, představuje to 0,5-0,7 ha na 1 koně. Obecně platí zásada: čím menší výměra pastviny na 1 koně, tím větší potřeba

organisovaného pohybu koní zejména v období odchovu. V odchovu hříbat je potřeba pastevní plochy pastviny následující:

Odstávčata	0,17 ha/ 1 kus	6 ks/ha
Ročci	0,33 ha/ 1 kus	3 ks/ha
2 – 3 letí	0,50 ha/ 1 kus	2 ks/ha

Vlastní odchov klisniček ČMB by probíhal v bývalých TO Proseč pod Křemešníkem a Janovice Dvorka. Vzhledem k tomu že v letošním roce 2017 byl ukončen odchov plemenných hřebečků pro zabezpečení chovu ČMB, jeví se zde možnost využití stávající kapacity a to jak kapacity pastvin, odchovných zařízení i odborného personálu, tak také využití finanční podpory, která byla udílena odchovným při odchovu hřebečků. Záměrem je tuto situaci projednat s MZe tak, aby 60 % úhrady krmného dne byla hrazena ze státních prostředků a 40 % by uhradil chovatel.

Vlastní provoz a naskladnění by prakticky kopírovalo naskladnění hřebečků. Naskladnění odstávčat by bylo k 1.10. daného roku. Následující rok by byla hříbata na odchovně celý rok a další rok by byla hříbata vyskladněna k 30.9. daného roku. Tím by hříbata absolvovala prakticky celé dva pastevní cykly. Vlastní odchov a platby by byly řešeny smluvně s majitelem klisničky, provozovatelem odchovny a poskytovatelem dotace.

V ceně 1 KD bude započteno:

- krmení a ošetřování včetně doplňků biofaktoru
- 2x očkování chřipka + rozbor krve, 1x očkování tetanus
- 5x odčervení
- 7x korektura kopyt
- drobné veterinární ošetření
- 5x třídění

Při třídění bude provedeno vážení a měření, které by objektivizovalo růst a vývin klisniček. Tyto objektivní údaje doposud chybí. Naskladnění ročníku by se provádělo minimálně při naskladnění 5 ks klisniček. Dopravu klisniček do odchovny a z odchovny si zařídí každý chovatel sám, nebo za úplatu to zařídí provozovatel TO. V odchovu se nepočítá s pojištěním koní.

Výpočet nákladů na odchovanou klisničku ČMB v rámci pastevního odchovu na pastevních odchovnách

Odstávčata

1.10-31.12 tj.92 KD x 80 Kč/KD	7 360 Kč za období	
Majitel hřeběte 40 % (32Kč/KD)	2 944 Kč za období	981 Kč/měsíc
Stát 60%	4 416 Kč	1 472 Kč/měsíc

Ročci

1.1-31. tj.365 KD x 80 Kč/KD	29 200 za období	
Majitel hřeběte 40 %	11 680 Kč za období	973 Kč /měsíc
Stát 60%	17 520 Kč	1046 Kč/měsíc

Dvouletci

1.1-30.9 tj.273 KD x 80 Kč/KD	21 840 za období	
Majitel hřeběte 40%	8 736 Kč za období	971 Kč/ měsíc
Stát 60%	13 104 Kč	1 456 Kč/měsíc

Výpočet celkových nákladů na odchov 15 klisniček za celý pastevní odchov (730 dní)

Odstávčata	7 360	
Ročci	29 200	
Dvouletci	21 840	
Celkem	58 400 Kč	
	58 400 x 15 = 876 000	
Stát	60%	525 600Kč
Chovatelé	40%	350 400Kč

Doposud byla **státní dotace na odchov 1 hřebečka** v plné výši 31 000Kč, což bylo 53 % z celkové ceny za odchov.

Na odchovnách se v průměru v ročníku odchovávalo 14 – 16 hřebečků, dosavadní státní dotace na hřebečky tedy byla **496 000 Kč**